

Нікітіна Є. Г. Формування мовної компетенції майбутніх педагогів / Є. Г. Нікітіна // Образне слово Луганщини: Матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції імені Віктора Ужченка (м. Луганськ, 20 квітня 2012 р.). – Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – С. 208–210.

У статті розглянуто формування мовної компетенції майбутніх педагогів; зазначається, що На основі комунікативних умінь і навичок встановлюється мовна комунікативна компетентність як здатність користуватися мовою залежно від ситуації.

Ключові слова: мовна компетенція, комунікативна компетентність, майбутній педагог.

Нікітіна Євгенія

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Сучасний етап розвитку освіти характеризується прагненням виявити теоретичні основи його гуманітаризації, системно й органічно вписати формування мовної культурної компетентності у процес професійного становлення особистості майбутнього педагога.

Мовна комунікативна компетенція майбутнього фахівця в педагогічному коледжі виділяє лінгвістичну, соціолінгвістичні та прагматичну складові, а також уміння у всіх видах комунікативної діяльності (усна та письмова продукція, рецепція, інтеракція), що входять до складу цільової комунікативної компетенції, основу якої утворюють суто мовні лексична, граматична і фонетична компетенції. Формування компетентності, тобто здатності застосовувати знання та вміння в реальній життєвій ситуації, є однією з найактуальніших проблем навчання студентів.

Компетентністний підхід до підготовки фахівців у педагогічному коледжі полягає в набутті та розвитку у студентів набору ключових,

загальногалузевих та предметних компетенцій, які визначають його успішну адаптацію в суспільстві. Мовні компетенції можна визначити як сукупність здібностей реалізації свого потенціалу (знань, умінь, досвіду) для успішної творчої діяльності з урахуванням розуміння проблеми, подання прогнозованих результатів, визначення причин, що перешкоджають діяльності, пропозиції щодо їх усунення, здійснення необхідних дій та оцінки прогнозованих результатів.

Болонський процес посилив в Україні ті перетворення, які стали характерними для європейського співтовариства. На зміну підходу, який забезпечував загальне уявлення про способи виконання певної діяльності та сформованість загальнопрофесійних умінь, прийшов компетентнісний підхід. До нього коледжани висувають вимоги забезпечення сформованості професійних якостей, поведінкових актів та виконавчих дій на рівні посадових вимог можливого працевлаштування і на рівні вимог подальшого освітнього рівня (у разі продовження освіти).

Отже, йдеться мова про формування усвідомленого ставлення до української мови як інтелектуальної, духовної, моральної і культурної цінності; формування мовних компетенцій – системних знань про мову як засобу вираження думок і почуттів людини, практичних навичок володіння культурою мови, дотримання в усних і письмових висловлюваннях орфоепічних, орфографічних, лексичних, морфологічних, стилістичних, пунктуаційних норм, уміння користуватися лінгвістичними словниками; вироблення мовного смаку шляхом розширення філологічного світогляду, вміння використовувати набуті знання при роботі з мовним матеріалом.

Успіх комунікативного акту буде залежати від уміння мовця зацікавити реципієнта сказаним. Отже, для успіху сучасній людині потрібно володіти мистецтвом комунікації, тобто мати відповідну комунікативну компетентність. Студент став усвідомлювати: спочатку адресант звертає увагу на стать, статуру і, звичайно, одяг адресата, потім, під час розмови, – на поставу, жести, вираз обличчя тощо.

На основі комунікативних умінь і навичок встановлюється мовна комунікативна компетентність як здатність користуватися мовою залежно від ситуації.

Отже, україномовні тенденції підтримуються навчальному закладі з метою сприятливих умов вільного функціонування української мови у спільноті майбутніх педагогів.